

REPORTATGE

El panader Joan Ramón Riera (Santa Fe). A la imatge del costat, Ramón Robles i Alexander Villa Wendt. La façana del Centro Balear de Santa Fe. L'autor de la web dona una conferència

Alexander Villa Wendt, un estudiant del segon cicle de la Llicenciatura d'Administració i Direcció d'Empreses de l'extensió pitiusa de la Universitat de les Illes Balears (UIB), ha penjat a Internet una eina de treball força útil per trobar familiars a l'altra banda de l'Atlàntic, a les llunyanes terres americanes. La seva web vol agermanar els emigrants amb els seus parents.

El racó de la nostàlgia

Mariano Riera Tur, pràctic a Montevideo ^{DI}

Josep Tur i Maria Riera, dos emigrants ^{DI}

La família Tur, de Mar del Plata (Argentina), es reuneix amb un grup d'amics, entre els quals figura el jove Alexander Villa Wendt ^{DI}

EIVISSA | XICU LLUY

■ El portal cibernètic www.emigracionpitiusos.com.ar, dissenyat per Alexander Villa Wendt, constitueix una obra de consulta gairebé obligada per a totes aquelles persones interessades en la seva temàtica principal, el trasllat massiu d'eivissencs i formenters a Amèrica, sobretot a Cuba i Argentina, encara que altres països del Nou Continent també reberen mà d'obra procedent de les empobrides Pitiüses, especialment durant el període comprès entre 1875 i 1930. Aquest jove de Santa Eulària ha recollit les experiències dels mateixos emigrants i, a més, els testimoniatges dels seus fills i nets. Tot i que encara manca molta documentació per incloure-hi, la web és rigurosa i està ben documentada, val a dir.

«La pàgina va sorgir del meu projecte final de diplomatura. M'estic centrant en la qüestió de les repercussions econòmiques del fenomen de l'emigració pitiusa a Amèrica, però sense oblidar el seus aspectes socials, el vessant més humà», explica Alexander. Després de la llarguíssima —devers 12.000 quilòmetres— ruta que va dur a terme durant els mesos de novembre i desem-

bre de 2005 per terres d'Argentina i Uruguai, dues de les nacions de l'Amèrica del Sud que acolliren els emigrants pitiusos, Villa Wendt ja està preparant el següent destí, que el portarà al Carib, a Cuba, la *Perla de les Antilles*. «Hi romandré en solitari tan sols un mes per raons de caire burocràtic, així són les coses administratives. M'agradaria quedar-m'hi més temps, hauré d'apanyar-me-les. Faré tot el que sigui possible», assenyala. «Espero tornar amb molta més informació». Segur, doncs la pàtria de Fidel Castro va esdevenir un dels pols d'atracció més importants a l'hora d'absorbir els contingents de treballadors vinguts de la Mediterrània.

L'espai virtual que ha elaborat el dinàmic al·lot de Santa Eulària es divideix en quatre grans capítols: el projecte, el viatge, els serveis i la participació directa dels ciberlectors. Dins de cadascuna d'aquestes finestretes s'ofereixen dades sobre els llinatges més tradicionals de les Pitiüses —ens els podem topar amb relativa facilitat a Amèrica— i notícies referents als casals de la Comunitat Autònoma de Balears disseminats per tot arreu d'Amèrica, si bé destaquen les ciutats argentines de Buenos Ai-

«La pàgina va sorgir del meu projecte final de diplomatura. M'estic centrant en les repercussions econòmiques, però també abordo temes socials»

Després de recórrer Argentina i Uruguai, Alexander Villa Wendt ja prepara el nou viatge, que el portarà el novembre a Cuba

res i Santa Fe, a més de nombroses fotografies, tant les preses per l'autor de la web com imatges cedides per particulars. Algunes d'elles il·lustren la pàgina de *Mola*. «El meu company d'aventures, Ramón Robles, i jo vam ser meravellosament acollits per les famílies d'emigrants pitiusos i els seus parents i amics. Ens sentírem com a casa nostra, de veritat, ho dic amb la mà al cor», recorda Alexander amb emocionades paraules d'agraïment, que fa extensives al conjunt dels habitants dels llocs visitats.

En cerca de les petges d'eivissencs i formenters escampats per Argentina i Uruguai, l'investigador va reconstruir histò-

ries entenedradores. La trajectòria vital de Joan Ramón Riera, *Joan d'es Pinet*, panader de Santa Fe natural de Sant Miquel de Balansat, és una de les que ens trobem a www.emigracionpitiusos.com.ar. Aquest home va arribar a l'Argentina el 1950. Per tant, ja ha transcorregut més de mig segle des de la seva sortida d'Eivissa amb unes poques pessetes a la butxaca. Les fonts orals representen un dels eixos centrals del portal d'Alexander Willa Wendt, que ha disposat de l'ajut del Govern balear i l'Ajuntament de Santa Eulària a l'hora d'impulsar una iniciativa que necessita de la col·laboració de «tots els pitiusos». No cal explicar-ho: «Tothom, qui més, qui menys, té algun parent a Amèrica».

Els continguts dels arxius històrics de les illes i una àmplia bibliografia completen l'adreça electrònica de l'emigració. Prova dels vincles sentimentals, i d'altres tipus, establerts entre els residents de les dues voreres és el programa de ràdio *Momento balear*, que emet els diumenges una estació de Buenos Aires, la immensa capital *porteña*. La gent pregunta la recepta de l'ensaimada i costums de l'arxipèlag. La greixonera, de moment, guarda la seva tanda.